

SUMMARY

Branch Collections in Šibenik Area

by Željko Krnčević

The program of the developing Municipal Museum of Šibenik provides for the plans to establish several branch collections in the Šibenik County. They are conceived as complex type collections containing material originating from a relatively small area. The author gives a concise review of the planned establishment of archeological collections originating from a small area or from a particular site, explores various aspects of this projects and explains why he believes it deserves support.

KUĆA POVIJESTI - NJEMAČKI MUZEJ SUVREMENE POVIJESTI, BONN

Višnja Zgaga

Muzejski dokumentacioni centar

Zagreb

voga proljeća u Bonnu će se otvoriti još jedan novi muzej, muzej suvremene njemačke povijesti. Nakon reprezentativnog Umjetničkog izložbenog prostora Njemačke, austrijskog arhitekta Gustava Peichla (Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland), otvorenog 1992. godine, u kojem se na 5400 m² održavaju programi umjetničke, kulturološke, znanstvene i tehnološke tematike, ovaj je muzej još jedna federalna institucija osnovana u Bonnu i lociran u isto "mujejskoj" četvrti.

Muzej poslijeratne Njemačke, suvremene povijesti, inicirali su već 1982. godine njemački politički krugovi. Helmut Kohl je, obraćajući se zastupnicima u parlamentu, najavivši rad na koncipiranju muzeja, naveo osnovne motive te akcije: "Njemačka je rođena u sjeni katastrofe. Bez obzira na to, ona ima svoju vlastitu povijest. Radit ćemo na građenju zbirke njemačke povijesti posvećene našoj državi i povijesti jednog razdijeljenog naroda."

Od te početne inicijative tokom vremena stvorena je ideološka i sadržajna "platforma" muzeja. Demokratskom procedurom, koja je uvažavala kako stručne tako i društvene parametre (a o čemu postoji i opsežna dokumentacija), iskristalizirao se koncept muzeja. Njega su razradili povjesničari i mujejski stručnjaci. Taj prijedlog, formuliran 1984. godine, dan je na raspravu političkim partijama i raznim društvenim i profesionalnim udruženjima. Burni su bili odjeci u javnosti, i žestoke rasprave za i protiv muzeja, kao i one o pitanjima granice i smisla povijesti i suvremenosti, te pitanja njemačkog identiteta. Na kraju je formulirana osnova koja je nastojala pomiriti političku, društvenu ekonomsku i duhovnu povijest. Ujedinjenjem Njemačke 1990. godine Muzej je učvrstio svoju poziciju osmišljavajući novu društvenu stvarnost muzeološkim sredstvima, govorom autentičnih predmeta. Pred njega je postavljena uloga kohezijske sile jedne nacije kao i ukidanje stanovite psihološke barijere između Istoka i Zapada. Ujedinjena Njemačka bit će različita u svojoj prirodi i strukturi od prijašnjih, i osvještenje te nove realnosti za svakoga građanina morat će biti nova misija muzeja. Ona će se muzeološki profilirati u biranju tema stalnog postava, povremenih izložaba te dobro razrađenim vanjskim aktivnostima muzeja, kako bi se stvorila i razvijala komunikacija s publikom.

Arhitektura muzeja, čiji su autori njemački arhitekti Hartmut i Ingeborg Rudiger, vrlo je konzervativno provela osnovnu ideju muzeja kao informacijskog, dokumentacijskog i komunikacijskog centra. Lociran u istom bloku s umjetničkim muzejom i izložbenim prostorom, uzduž jedne od glavnih gradskih prometnica, dobro prometno povezan s podzemnom željeznicom, muzej je vrlo pristupačan kako standardnoj mujejskoj publici tako i prolaznicima.

Naime, ulična strana zgrade je najvećim dijelom ostakljena te su vidljive etaže izložbenog prostora muzeja. Postignuta je sasvim sigurno jedna važna stvar: prolaznici postaju dio mujejske inscenacije, statisti suvremene povijesti, a mujejski eksponati, uglavnom predmeti bliske prošlosti dio su

Jedna muzejska hala (izložbena dvorana) u kojoj će s vremenom biti ostvaren stalni postav Kuće povijesti (muzeja)

Foto: Haus der Geschichte, Bonn

uličnog pejzaža. Povremenim izložbama koje je muzej do sada organizirao obrađujući raznolike teme suvremene povijesti, testirana je sadržajna orientacija muzeja i uspostavljen odnos s publikom i prije dovršenja i otvorenja same muzejske zgrade.

Na pet nivoa zgrade obradit će se pet razdoblja poslijeratne Njemačke: hipoteka prošlosti i razjedinjenje Njemačke, godine obnove u Istočnoj i Zapadnoj Njemačkoj; doba Adenauera i podizanje berlinskog zida 1961. godine; politika detanta i politika prema Istočnoj Njemačkoj ujedinjenje Njemačke. Tih pet tematskih cjelina u bliskom su prostornom odnosu, međusobno povezane vizurama.

Muzeološkom programu stalnog postava pristupilo se s velikom ozbiljnošću. Napravljena je maketa stalnog postava, a kompjuterskom simulacijom koja je bila integralni dio muzeološkog koncepta, provjereni su prostorni odnosi eksponata i posjetilaca. Možda je najveća kvaliteta postignuta u rješenju rasvjete; kalotasti strop propušta svjetlo kroz mrežu prizmatičnih čelija koje neutraliziraju štetna zračenja, tako da se čitav prostor doima vrlo svjetlo no ne i iritirajuće.

Muzejska zgrada ima 11000 m², od čega je 4000 m² stalni postav, 600 m² je predviđeno za povremene izložbe. Ostali prostori izraz su orientacije muzeja prema publici; informacijski centar, centar za obrazovne aktivnosti muzeja, auditorij sa 300 sjedećih mjesta, muzejski kafić i prodavaonica.

Zakonom o muzeju iz 1990. godine utvrđena je struktura Kuće povijesti, Muzeja suvremene povijesti. To je samostalna organizacija čiji rad prati

odbor za kulturu njemačkog parlamenta, koji se sastoji od predstavnika vlade i federalnih država. Postoje još i dva druga nadzorna odbora koji direktno rade sa stručnom ekipom Muzeja i njegovim ravnateljem; jedan se sastoji od povjesničara i uvaženih muzealaca, a drugi od predstavnika raznih društvenih organizacija. Takvom strukturonu je maksimalno izbjegnuta jednosmjerna interpretacija povjesnih događaja, manipuliranje povjesnim činjenicama.

Od početne ideje do otvorenja muzeja prošlo je 12 godina. Finansijska potpora nije izostajala. Kako dakle objasniti tako dug proces nastajanja ove ustanove? Slabošću ideje, nejasnom koncepcijom, nemogućnosti povezivanja muzeja i suvremenosti? Ostaje nam da nakon otvorenja vidimo i realne dosege toga svojevrsnog muzeološkog eksperimenta.

Primljeno: 24. 2. 1994.

S ovom knjigom u kojoj je sakriven fotoaparat snimani su događaji za vrijeme radničke pobune 17.06.1953. u istočnom Berlinu
Foto: Haus der Geschichte, Bonn

SUMMARY

The House of History - German Museum of Modern History, Bonn

by Višnja Zgaga

The article brings interesting information on the Museum of Modern German History, to be opened and introduced to the public in Bonn. We get acquainted with the issues brought forth by the initiative to establish the museum twelve years ago, with public discussions arguing pro and contra the establishment of such museum, and with the concept which emerged in the course of time, trying to achieve harmony between political, socioeconomic and spiritual issues in history. The author presents the museological concept of this institution, the information on its location, the organization of spatial and thematic units, as well as the very complex structure of its management, devised to preclude manipulation with historical facts.

Auto je bio simbol tehničkog dostignuća godine
Foto: Haus der Geschichte, Bonn